

ANTIBIOTSKA PROFILAKSA INFEKCIJA OPERATIVNOG MESTA

Slobodan Janković¹, Milena Ilić², Zorica Jovanović³

Medicinski fakultet u Kragujevcu

¹Centar za kliničku farmakologiju, Klinički Centar Kragujevac

²Institut za zaštitu zdravlja Kragujevac

³Centar za ortopediju i traumatologiju, Klinički Centar Kragujevac

SAŽETAK

Uprkos primeni najsavremenijih operativnih tehnika i raširenoj profilaktičkoj upotrebi antibiotika, infekcije operativnog mesta su i dalje glavni uzrok morbiditeta i mortaliteta u operisanih pacijenata.

Stepen kontaminacije operativne rane određuje rizik od nastanka infekcije, tako da se prema njemu izabira strategija preventivne primene antibiotika. Izbor antibiotika za profilaksu se pre svega vrši na osnovu patogena koji najčešće izazivaju infekcije operativnog mesta. Međutim, koji će se antibiotik izabrati, dodatno zavisi od rezistencije najčešćih patogena. Da bi se postigao maksimalni efekat antibiotske profilakse, potrebno je antibiotik primeniti neposredno pre, ili odmah posle incizije na koži kojom počinje operacija. U praktičnom smislu, najsigurnije je antibiotik primenjivati 30 minuta pre uvida u anesteziju. Kada je u pitanju dužina profilaktičke primene antibiotika, danas je definitivno jasno da ona treba da bude ograničena samo na perioperativni period, tj. da profilaktička primena antibiotika posle kraja hirurške intervencije ne pruža nikakvu dodatnu zaštitu. Kratkotrajnost antibiotske profilakse je značajan faktor, jer smanjuje učestalost neželjenih efekata antibiotika. Cefalosporini, koji se najčešće koriste za profilaksu, poseduju, između ostalih, i značajne efekte na ekscitabilna tkiva.

Na osnovu svega navedenog, može se reći da antibiotska profilaksa predstavlja efikasan postupak, koji vodi smanjenju učestalosti infekcije operativnog mesta. Samo ako se dosledno sprovodi, u okviru opšte politike primene antibiotika jedne bolnice, antibiotska profilaksa može značajno smanjiti ukupnu potrošnju antibiotika, a time i ukupne troškove lečenja.

Cilj antibiotske profilakse u hirurgiji je da se, sa što kraćom primenom antibiotika u momentu kada nastaje kontaminacija operativnog mesta, operisani pacijent zaštiti od nastanka infekcije.

Ključne reči: *infekcije operativnog mesta, antibiotska profilaksa, indikacije za primenu, izbor antibiotika, vreme i dužina antibiotske profilakse*